

М. І. Мушинка

Королева Наталена Андріанівна

КОРОЛЕВА Наталена Андріанівна (псевд.: Н. Ковалівська-Короліва, Nathalie Kowalewska, Н. Чужа; 03. 03. 1888, монастир Сан-Педро-де-Карденья побл. м. Бургос, Іспанія – 01. 07. 1966, містечко Мельнік, нині Чехія) – письменниця, мистецтвознавець, археолог. Дружина [В. Короліва-Старого](#). Виховувалася у монастирі Нотр-Дам де Сіон (Франція). Від 1904 мешкала у Києві, закін. Інститут шляхет. дівчат (1906), брала уроки музики у М. Лисенка. Згодом у С.-Петербурзі закін. археол. інститут (ступ. д-ра) та АМ. Виступала на театр. сценах Росії, Франції, Італії. Брала участь в археол. розкопках м. Помпеї (Італія), в Єгипті. Перебуваючи у Києві на поч. 1-ї світової війни, вступила до Червоного хреста. 1919 у складі дипломат. місії УНР виїхала до Праги, де й залишилася. Від 1909 друкувала художні твори та наук. статті у франц. часописах «Revue des poetes», «Revue Augustinienne», «La Croix». Від 1919 під впливом чоловіка писала українською мовою. Авторка зб. оповідань «Во дні они» (Л., 1935; Мюнхен, 1948), «Інакший світ» (Л., 1936), «Подорожній» (Торонто, 1953), істор. повістей «Предок» (Л., 1937; К., 1991), «Сон тіні» (Л., 1938; Пряшів, 1966; з життя давнього Єгипту й Риму за часів імператора Адріана), «Quid est veritas?» («Що є істина?», Чикаго, 1961), автобіогр. повісті «Без коріння» (Л., 1936; 3-є вид. – Клівленд, 1968), зб. «Легенди Старокиївські» (Прага, 1942). У творчості зображувала часи Стародав. Риму, ранньохристиян. доби, середньовіч. Європи та давньої історії України. Переклала українською мовою середньовіч. кодекс «Наслідування Христа» Томи Кемпійського (Жовква, 1923). Частина архіву К. зберігається в рукопис. відділі Інституту літ-ри НАНУ (Київ).

Рекомендована література

1. Копач О. Наталена Королева. Вінніпег, 1962;
2. Микитенко О. В гостях у Наталени Королевої // Україна. 1964. № 7;
3. Шевчук В. Загадковий і манливий світ Наталени Королеви // Шевчук В. Дорога в тисячу років. К., 1990;
4. Мишанич О. Дивосвіти Наталени Королевої // Мишанич О. Повернення. К., 1993;
5. Сорока Н. Іспанська культура крізь призму творчості Наталени Королевої // Всесвіт. 1999. Ч. 9–10;
6. Наталена Королева: Біобібліогр. покажч. Л., 2003;
7. Тюрменко І. Наталена Королева: Стан і перспективи дослідження життя та творчості // УІЖ. 2010. № 3.

Бібліографічний опис:

Королева Наталена Андріанівна / М. І. Мушинка // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-6015>

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).